

Uvod u relacije baze podataka

Ana Vulović *

Matematički fakultet, Univerzitet u Beogradu

6. čas

1 SQL - skalarne funkcije

1.1 Celobrojne i realne funkcije

- MOD(x , y) - ostatak pri deljenju x sa y
- ABS(x) - absolutna vrednost x
- SIGN(x) - vraća 1 ako je $x > 0$, 0 ako je $x = 0$ i -1 ako je $x < 0$
- RAND(x) - slučajan broj sa 3 decimale iz intervala $[0, 1]$
- CEIL(x) - zaokružuje x na prvi veći ceo broj
- FLOOR(x) - zaokružuje x na prvi manji ceo broj
- ROUND(x , y) - zaokružuje x na broj sa y cifara desno od decimalne tačke. Ukoliko je y negativan ceo broj, zaokruživanje se vrši na $|y| + 1$ -oj cifri levo od decimalne tačke
- SQRT(x) - koren iz x
- POWER(x , y) - računa vrednost x^y
- EXP(x) - računa vrednost e^y
- LN(x) - računa vrednost $\ln(x)$
- SIN(x) - računa vrednost $\sin(x)$
- COS(x) - računa vrednost $\cos(x)$
- TAN(x) - računa vrednost $\tan(x)$
- COT(x) - računa vrednost $\cot(x)$
- ASIN(x) - računa vrednost $\arcsin(x)$
- ACOS(x) - računa vrednost $\arccos(x)$

---

*ana_vulovic@matf.bg.ac.rs

- **ATAN(x)** - računa vrednost $\arctg(x)$
- **TRUNCATE(x, y)** ili **TRUNC(x, y)** - odseca y cifara iz zapisa broja x desno od decimalne tačke ukoliko je $y > 0$. U suprotnom, levo od decimalne tačke
- **LENGTH(x)** - ako je x niska računa dužinu niske, za sve ostale tipove vraća broj bajtova korišćenih za zapis

1.2 Funkcije za konverziju

- **ASCII(x)** - računa ASCII vrednost prvog karaktera niske x
- **CHAR(x)** - skoro sve tipove prevodi u odgovarajuću nisku
- **CHAR(datum, format)** - generiše tekstualni prikaz datuma **datum** u zadanom formatu. **format** može biti: ISO, USA, EUR, JIS, LOCAL
- **DECIMAL(x, y, z)** - vraća decimalnu reprezentaciju x , pri čemu y predstavlja ukupan broj cifara, a z broj mesta iza decimalne tačke.
- **DEC(x)** - x može biti ceo broj ili niska sa zapisom broja. Funkcija ga prevodi u decimalan broj.
- **DOUBLE(x)** - x može biti ceo broj ili niska sa zapisom broja. Funkcija ga prevodi u realan broj sa pokretnim zarezom.
- **DIGITS(x)** - vraća nisku sastavljenu samo od cifara iz zapisa broja x

1.3 Funkcije za rad sa niskama

- **SUBSTR(x, start, duzina)** - vraća podnisku niske x dužine $length$ koja počinje od pozicije $start$
- **CONCAT(x,y)** ili $x \parallel y$ - nadovezuje niske
- **SPACE(x)** - vraća nisku od x blanko karaktera
- **POSSTR(x,y)** - vraća broj karaktera od kog počinje podniska y u nisci x , 0 ako je nema
- **REPEAT(x,y)** - vraća nisku dobijenu nadovezivanjem niske x y puta
- **REPLACE(x,y,z)** - vraća nisku dobijenu zamenom svih pojavljivanja niske y u nisci x , sa niskom z
- **LTRIM(x)**, **RTRIM(x)**, **TRIM(x)** - odseca beline sa početka, odnosno sa kraja, odnosno sa oba kraja niske x

1.4 Funkcije za rad sa datumima i vremenom

- `DATE(x)` - konvertuje x u datum
- `YEAR(date)` - redni broj godine
- `MONTH(date)` - redni broj meseca u godini
- `WEEK(date)` - redni broj nedelje u godini
- `DAY(date)` - redni broj dana u mesecu
- `DAYOFYEAR(date)` - redni broj dana u godini
- `DAYOFMONTH(date)` - redni broj dana u mesecu
- `DAYOFWEEK(date)` - redni broj dana u nedelji
- `DAYNAME(date)` - naziv dana u nedelji (Eng.)
- `MONTHNAME(date)` - naziv meseca
- `DAYS(date)` - broj dana proteklih od 1. januara 1. godine do datuma *date*

- `TIME(x)` - konvertuje x u vreme
- `TIMESTAMP(date, time)` - kreira vremenski pečat od prosleđenog datuma i vremena
- `SECOND (time)` - vraća sekunde u trenutku *time*
- `MINUTE (time)` - vraća minute
- `HOURL (time)` - vraća sate
- `MICROSECOND (time)` - vraća mikrosekunde

Na datum, odnosno vreme, moguće je dodati neki broj kojem se dodeljuje značenje pomoću reči:

- `DAY, DAYS` - za dodavanje 1 , odnosno više dana
- `MONTH, MONTHS` - za dodavanje 1 , odnosno više meseci
- `YEAR, YEARS` - za dodavanje 1 , odnosno više godina
- `SECOND, SECONDS` - za dodavanje 1 , odnosno više sekundi
- `MINUTE, MINUTES` - za dodavanje 1 , odnosno više minuta
- `HOURL, HOURS` - za dodavanje 1 , odnosno više sati

1.5 Funkcije za rad NULL vrednostima

- `COALESCE(x1, x2, x3, ...)` - vraća prvi argument iz liste čija vrednost nije NULL. Ukoliko nijedna nije različita od NULL, vraća NULL.
- `NULLIF(x, y)` - vraća NULL ukoliko je $x = y$, inače vraća x .